

2017.09.19.

Nyomot hagytak – Katalógusbemutató a Kulturális Örökség Napján

Az aláírás maga az ember, aki kézjegyével hitelesíti mindazt, ami az adott dokumentumban található. A Magyar Nemzeti Levéltár 2016 márciusában nyílt *Nyomot hagytak – Évszázadok, Személyiségek, Aláírások* című kiállítása azt a célt tűzte ki, hogy a legfontosabb történeti személyiségek aláírását rendezőelvül véve végigkalauzolja a látogatót a magyar történelmen. A kiállítás katalógusát 2017. szeptember 17-én mutatták be a *Kulturális Örökség Napjai* keretében.

Németh László Sándor, a kiállítás kurátora, a katalógus felelős szerkesztője köszöntötte az egybegyűlteket. A rendezvényt Mikó Zsuzsanna, a Magyar Nemzeti Levéltár általános főigazgató-helyettese nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta, hogy a levéltárak számára alapvető fontosságú, hogy ne csak a szakmai közönséget szólítsák meg, hanem a társadalom szélesebb rétegét is. A 21. századi értelemben vett nyitott, modern és szolgáltató levéltár megteremtéséhez nélkülözhetetlenek azok a rendezvények, amelyek közvetítik a levéltár értékeit a közönség felé. A *Nyomot hagytak* című kiállítás, valamint katalógusa is ezért született meg, fontos mérföldkövét adva a Magyar Nemzeti Levéltár közművelődési tevékenységének.

A kiállítás katalógusát Basics Beatrix művészettörténész, a Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria munkatársa mutatta be. Beszédében rendhagyónak nevezte, hogy egy levéltár ilyen volumenű kiállítást rendez, majd katalógust ad ki hozzá. Kitért arra, hogy a közgyűjtemények az ország memóriaintézményei, amelyek lenyűgöző kincseket tartalmaznak. Közülük talán a levéltárak vannak legnehezebb helyzetben, ha meg akarják mutatni gyűjteményeiket. Az itt található eredetiség, hitelesség azonban utolérhetetlen előny. A kiállítás tárlóiban megtaláljuk az eredeti dokumentumokat, a „nyomokat”, amelyet a történelem sze-

replői hagytak. A kiállítás emellett a modern értelemben vett interaktivitás eszközeivel is él.

A tárlathoz hasonlóan a kötet egy-egy személyhez, eseményhez kapcsolódóan mutatja be a dokumentumokat, erős vizualitással – azaz festményekkel, fényképekkel – megtámogatva őket. A történelem ezáltal emberközelivé válik. Az olvasó számára érthetőbbek lesznek *Zrínyi Miklós, II. Rákóczi Ferenc, IV. Károly, Neumann János*, vagy akár *Teleki Pál* gondolatai a könyv tárlásában. A kiállítás és a kötet egyaránt a rendszerváltás dokumentumaival záródik. Mindkettő megadja az elmélyedés lehetőségét. Ahogy a kiállításra, úgy a könyvre is érdemes rászálni a megfelelő időt. Gazdag tartalmukat nem lehet néhány perc alatt feldolgozni.

Basics Beatrix fontos mérföldkönek nevezte a kiállítás felállítását és a kötet megjelentetését az MNL Országos Levéltára és általában a magyar levéltárak történetében. Megszületésük bebizonyította, hogy a többi közgyűjteményhez képest kevésbé ismert, kevésbé nyitottabbnak tűnő levéltárak is megnyílhatnak a világ felé, követve annak változásait.

„Mert ne felejtjük el, hogy amit itt látunk, az nem más, mint a modern individuum születésének politikai archeológiája. Az aláírás ugyanis nem más, mint tett-értékű „szó”, azaz betű, a név tökéletesen azonos viselőjével, a név nem más, mint a garanciája annak, hogy egy cselekvő jótáll állításáért, hazugságaiért, tévedéseiért, becstelenségéért, kiválóságáért. Az ember nemcsak egy üres papírra írja alá a nevét, hanem olyan helyen teszi ezt, ahol a változás lehetősége rejlik, ahol a neve valamit alapvetően megváltoztathat. [...] Egyszóval ez a mediális tér, amelyben itt állunk, az egyik legbonyolultabb filozófiai kérdéssel szembesít minket, nevezetesen a tulajdonnevek jelentésének, értelmének absztrakt problémájával.” – részlet György Péter a kiállítási katalógushoz írt bevezetőjéből.

A könyvbemutató zárásaként Németh László Sándor köszönetet mondott mindazoknak, akik a kiállítás és a katalógus létrehozásában közreműködtek.

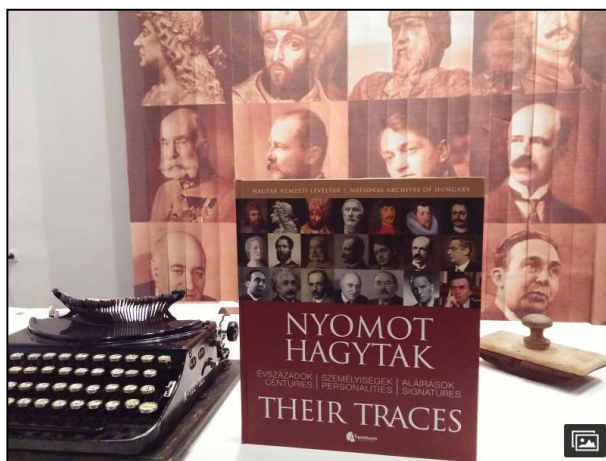
TMT 64. évf. 2017. 10. sz.

Név szerint Fákó Árpád kivitelezői, H. Németh István szakmai vezetői, Paukovics Gergő és Takács Ábel szerkesztői, valamint Dékány Szilveszter kreatív menedzseri munkáját emelte ki. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a tárlat létrehozása valódi csapatmunka volt, a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárának számos munkatársa közreműködött benne. Reményét fejezte ki, hogy a kétnyelvű katalógus segítségével még inkább kezelhetővé válik a múlt, az emlékezet, s mindaz, amit a kiállítás megálmodói és a katalógus készítői célul kitűztek.

Szőts Zoltán Oszkár

A cikk az [Újkor.hu](http://ujkor.hu) és a Magyar Nemzeti Levéltár együttműködésének keretében született.

**Utolsó frissítés:
2017.09.22.**

Nyomot hagytak – Katalógusbemutató a Kulturális Örökség Napján

Fotók: Varga Máté (MNL OL)

Forrás:

http://mnl.gov.hu/mnl/ol/hirek/nyomot_hagytak_katalogus_bemutato_a_kulturalis_orokseg_napjan

Válogatta: Fonyó Istvánné